

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА
СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА ФИНАНСИЈЕ ГРАДА БЕОГРАДА,
БУЛ. НИКОЛЕ ПАШИЋА 6, 11000 БЕОГРАД**
по ревизији сврсисходности пословања „Управљање SAP ERP финансијским
системом града Београда“

Број: 400-266/2023-07/18
Београд, 22. април 2024. године

Садржај:

1. УВОД.....	5
2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА.....	6
ПРИОРИТЕТ 1 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до 90 дана.....	6
2.1 ЗАКЉУЧАК 2: ИТ операције не постижу у потпуности ефективну употребу SAP ERP ФИС града Београда јер управљање захтевима корисника, решавање оперативних проблема и инцидента, управљање капацитетима, управљање променама, и праћење квалитета рада нису уређени интерним актима. Такође, послови се обављају сарадњом запослених из различитих организационих делова Градске управе и не постоји унифициран начин размене информација, што је услов за стандардизацију решења, због чега се ствара ризик од додатних трошкова услед редувантног одржавања.....	6
2.1.1 Због не укључивања запослених на пословима подршке у дефинисању истих, није успостављен процес управљање променама на контролисан начин, недостају смернице за саобразност и компатибилност ИТ опреме, чиме се створио ризик набавке опреме која неће бити адекватна и компатибилна за постојећим системом и потребама.....	6
2.1.1.1 Опис несврсисходности.....	6
2.1.1.2 Исказане мере исправљања.....	6
2.1.1.3 Оцена мера исправљања.....	6
ПРИОРИТЕТ 2 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана.	7
2.2 ЗАКЉУЧАК 1: Имплементиране апликативне контроле обезбеђују благовремено извештавање, али постоје недостаци који могу утицати на поузданост процеса извештавања, последично и на питање благовремености, као што је недостатак механизма контроле аутоматизованих књижења, размене података са другим системима, зависности од добављача услуге и недостатак периодичних контрола активности корисника.	7
2.2.1 Није успостављен механизам контроле аутоматски формираних налога пре него што се прихвате у главну књигу, што може довести до нетачних финансијских извештаја и лоших пословних одлука.	7
2.2.1.1 Опис несврсисходности.....	7
2.2.1.2 Исказане мере исправљања.....	7
2.2.1.3 Оцена мера исправљања.....	8
2.2.2 Размена података са другим системима и корисницима није у рачуноводствено читљивој форми, чиме није обезбеђен механизам провере финансијских информација и рачуноводствених исказа, а што за последицу може имати отежано функционисање интерних контрола и створити ризик од непоузданог извештавања.	8
2.2.2.1 Опис несврсисходности.....	8
2.2.2.2 Исказане мере исправљања.....	8
2.2.2.3 Оцена мера исправљања.....	9
2.2.3 Услед недостатка потребних ресурса, нису у потпуности успостављене мере које обезбеђују континуитет пословања у ванредним околностима, што у случају прекида	

сарадње са пружоцем услуга за последицу може имати нефункционисање информационог система у дужем временском периоду.	9
2.2.3.1 Опис несврсисходности.....	9
2.2.3.2 Исказане мере исправљања.....	10
2.2.3.3 Оцена мера исправљања.....	10
2.2.4 Због недостатка периодичних прегледа Дневника активности корисника, створен је ризик да грешке у спровођењу рачуноводствених процеса не буду благовремено детектоване и исправљене.....	10
2.2.4.1 Опис несврсисходности.....	10
2.2.4.2 Исказане мере исправљања.....	11
2.2.4.3 Оцена мера исправљања.....	11
2.2.5 SAP ERP ФИС је делимично прилагођен корисничким потребама, услед недостатка запослених који су обучени за кастомизацију, што може створити незадовољство код корисника те избегавање употребе и прослеђивање тих послова добављачу услуге, чиме се стварају додатни непотребни трошкови.	12
2.2.5.1 Опис несврсисходности.....	12
2.2.5.2 Исказане мере исправљања.....	12
2.2.5.3 Оцена мера исправљања.....	12
2.3 ЗАКЉУЧАК 2: ИТ операције не постижу у потпуности ефективну употребу SAP ERP ФИС града Београда јер управљање захтевима корисника, решавање оперативних проблема и инцидента, управљање капацитетима, управљање променама, и праћење квалитета рада нису уређени интерним актима. Такође, послови се обављају сарадњом запослених из различитих организационих делова Градске управе и не постоји унифициран начин размене информација, што је услов за стандардизацију решења, због чега се ствара ризик од додатних трошкова услед редундантног одржавања.	13
2.3.1 Управљање захтевима корисника, пријавама проблема и инцидента није успостављено на ефикасан начин, а због мањка запослених нису успостављене свеобухватне евиденције и праћење решавања, што може створити ризик да захтеви, проблеми и инциденти ескалирају и доведу до смањења или прекида рада SAP ERP система.	13
2.3.1.1 Опис несврсисходности.....	13
2.3.1.2 Исказане мере исправљања.....	13
2.3.1.3 Оцена мера исправљања.....	13
2.3.2 Нису предвиђени индикатори за праћење квалитета услуге према добављачу консултантско-сервисних услуга, као ни за услуге према непосредним корисницима, због чега се ствара ризик да услуге нису адекватно извршене, што може изазвати слабију употребу SAP ERP система и створити непотребне трошкове одржавања.	14
2.3.2.1 Опис несврсисходности.....	14
2.3.2.2 Исказане мере исправљања.....	14
2.3.2.3 Оцена мера исправљања.....	15
2.3.3 Услед недостатка запослених на пословима информационе подршке и интерних аката, којима се уређује обавеза и одговорност за периодично праћење расположивости и искоришћености ИТ капацитета, ствара се ризик од делимичне или потпуне недоступности SAP ERP система за кориснике.	15

2.3.3.1	Опис несврсисходности.....	15
2.3.3.2	Исказане мере исправљања.....	15
2.3.3.3	Оцена мера исправљања.....	16
2.4	ЗАКЉУЧАК 3: Нису усвојене и примењене свеобухватне мере заштите SAP ERP система јер нису препознати ИТ ризици, није уређено управљање корисничким налозима и заштитом ИТ имовине са којих се приступа систему, као и управљање процесом континуитета пословања, што обухвата и управљање резервним копијама и контролу примене свих мера заштите, што је неопходно како би била осигурана поузданост система.	16
2.4.1	Регистром ризика нису обухваћени ИТ ризици, што у случају инцидента може довести до изостанка правовремене реакције и санације негативних последица и довести до непланираних трошкова.	16
2.4.1.1	Опис несврсисходности.....	16
2.4.1.2	Исказане мере исправљања.....	16
2.4.1.3	Оцена мера исправљања.....	17
2.4.2	Управљање ИТ имовином се не обавља на потпуно ефикасан начин, јер је због организације ДБК и ИБК дошло до децентрализовања надлежности над мерама информационе заштите, где свако, неко и нико – није одговоран, чиме се ствара ризик од злоупотребе имовине, те да се малициозним нападима, оштети и уништи и да се неовлашћено објаве подаци.	17
2.4.2.1	Опис несврсисходности.....	17
2.4.2.2	Исказане мере исправљања.....	17
2.4.2.3	Оцена мера исправљања.....	18
2.4.3	Питања информационе безбедности нису уређена интерним актима, тако нису уређене ни мере за постизање и одржавање адекватног нивоа безбедности система, што за последицу може имати повећану рањивост система и података од могућег губитка или злоупотребе.	18
2.4.3.1	Опис несврсисходности.....	18
2.4.3.2	Исказане мере исправљања.....	18
2.4.3.3	Оцена мера исправљања.....	19
2.4.4	Због делегирања обавеза израде резервних копија оне се нису проверавале (тестирали) што ствара ризик од довођења до делимичног или трајног губитка података и немогућности обнављања пословања у ванредним ситуацијама.	19
2.4.4.1	Опис несврсисходности.....	19
2.4.4.2	Исказане мере исправљања.....	19
2.4.4.3	Оцена мера исправљања.....	20
2.4.5	Нису дефинисани механизми контроле мера заштите, јер није донет акт о информационој безбедности којим се мере заштите, принципи, начин и процедуре постизања и одржавања адекватног нивоа безбедности система, као и овлашћења и одговорности у вези са безбедношћу и ресурсима ИКТ система од посебног значаја.....	20
2.4.5.1	Опис несврсисходности.....	20
2.4.5.2	Исказане мере исправљања.....	20
2.4.5.3	Оцена мера исправљања.....	21
3.	МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА.....	22

1. УВОД

У извештају о ревизији сврсисходности пословања „Управљање SAP ERP финансијским системом града Београда“, број 400-266/2023-07/14 од 22. новембра 2023. године Државна ревизорска институција (у даљем тексту Институција) је навела закључке и налазе.

С обзиром да све откривене несврсисходности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од субјекта ревизије Секретаријата за финансије града Београда захтевала достављање одазивног извештаја.

Субјект ревизије је у остављеном року од 90 дана доставио одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице.

У одазивном извештају су приказане мере исправљања утврђених несврсисходности. У послеревизионом поступку смо прегледали одазивни извештај и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо несврсисходности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивном извештају, делимично задовољавајуће.

2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

ПРИОРИТЕТ 1 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до 90 дана.

2.1 ЗАКЉУЧАК 2: ИТ операције не постижу у потпуности ефективну употребу SAP ERP ФИС града Београда јер управљање захтевима корисника, решавање оперативних проблема и инцидента, управљање капацитетима, управљање променама, и праћење квалитета рада нису уређени интерним актима. Такође, послови се обављају сарадњом запослених из различитих организационих делова Градске управе и не постоји унифициран начин размене информација, што је услов за стандардизацију решења, због чега се ствара ризик од додатних трошкова услед редундантног одржавања.

2.1.1 Због неукључивања запослених на пословима подршке у дефинисању истих, није успостављен процес управљање променама на контролисан начин, недостају смернице за саобразност и компатибилност ИТ опреме, чиме се створио ризик набавке опреме која неће бити адекватна и компатибилна за постојећим системом и потребама.

2.1.1.1 Опис несврсисходности

Сектор за програмски буџет, SAP и информациону подршку прима захтеве који могу проистећи из потребе повећања броја корисника, увођење нових функционалности у SAP ERP систем, усмено и електронским порукама. Поступање и смернице за ниво технолошке компатибилности као и друге врсте захтева, надлежности, финансијског аспекта, не постоје.

Управљање променама на контролисан начин, укључујући стандардне промене и хитне промене због одржавања кључних пословних процеса, апликација и инфраструктуре. Ово укључује промене стандарда и процедура, измене у процени утицаја (управљање ризиком), промене у приоритетима и овлашћењима, хитне промене, надзор, објављивање, решавање и документовање промена.

Некомпатибилна опрема и софтверске апликације које не могу размењивати податке са постојећим системима и испунити захтеве због којих је набављена.

2.1.1.2 Исказане мере исправљања

Препорука: Да пропишу процедуру за управљање променама, израде смернице за постизање саобразности и компатибилности опреме и апликација и упознају све ДБК/ИБК који користе SAP ERP систем и да без сагласности о саобразности и компатибилности не врше набавке софтверских апликација и ИТ опреме.

У циљу реализације препоруке, Секретаријат за финансије је прописао процедуру за управљање променама, урадио смерницу за постизање саобразности и компатибилности опреме и апликација и сви ДБК/ИБК који користе SAP ERP систем су упознати да без сагласности о саобразности и компатибилности не врше набавке софтверских апликација и ИТ опреме, тако што је дана 14.02.2024. године донео Инструкцију за поступање приликом упућивања захтева за подршку за рад у SAP ERP апликативном решењу бр. 1-01 Бр. 031-1165/24, која је упућена свим ДБК/ИБК града Београда и ДБК/ИБК градских општина града Београда.

2.1.1.3 Оцена мера исправљања

Доказ: Инструкција за поступање приликом упућивања захтева за подршку за рад у SAP ERP апликативном решењу бр. 1-01 Бр. 031-1165/24 од 14.02.2024. године.

Описану меру исправљања оцењујемо као **задовољавајућу**.

Објашњење: Секретаријат за финансије града Београда је дана 14.02.2024. године донело Инструкцију за поступање упућивања захтева за подршку за рад у SAP ERP апликативном решењу бр. 1-01 Бр. 031-1165/24, којом је уредило процес управљања променама на контролисани начин стварајући основ за евидентирање захтева и њиховим решавањем.

У садржају инструкције су дефинисали обавезне елементе захтева од стране корисника апликације и степен приоритета које одређује Сектор за програмски буџет, САП и информациону подршку. У зависности од сложености захтева и степена приоритета решавању захтева поступају самостално или ангажовањем екстерног консултанта. Дефинисани су и услови за обезбеђивање саобразности и компатибилности у процесу набавке опреме, иако не постоји обавеза добијања сагласности од стране Сектора за програмски буџет, САП и информациону подршку који је одговоран за несметано функционисање.

ПРИОРИТЕТ 2 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана.

2.2 ЗАКЉУЧАК 1: Имплементиране апликативне контроле обезбеђују благовремено извештавање, али постоје недостаци који могу утицати на поузданост процеса извештавања, последично и на питање благовремености, као што је недостатак механизма контроле аутоматизованих књижења, размене података са другим системима, зависности од добављача услуге и недостатак периодичних контрола активности корисника.

2.2.1 Није успостављен механизам контроле аутоматски формираних налога пре него што се прихвате у главну књигу, што може довести до нетачних финансијских извештаја и лоших пословних одлука.

2.2.1.1 Опис несврсисходности

Рачуноводствена исправа мора бити потписана од стране лица које је исправу саставило, лица које је исправу контролисало и лица одговорног за насталу пословну промену и други догађај и достављена на књижење наредног дана, а најкасније у року од два дана од дана настанка пословне промене и другог догађаја .

Фактура (рачун) као рачуноводствена исправа у електронском облику, и примењује се почев од 1. јула 2021. године, што је дефинисано и Правилником о буџетском рачуноводству и рачуноводственим политикама , неопходно је ускладити и Инструкцију о поступању директних и индиректних буџетских корисника града Београда у поступку припреме, састављања и подношења финансијских извештаја тако да се јасно наведу кораци за спровођење рачуноводствених процеса, детаљно и прецизно, посебно за директне и посебно за индиректне кориснике буџета, по угледу на Упутство о раду трезора.

То значи да, се прво спречи дуплирање токова документације и потом обезбеди контролни механизам за аутоматизовано књижење налога. Без контролног механизма можемо изазвати ситуацију, да унети подаци у Главној књизи нису контролисани и одобрени од стране одговорног лица, и да могу довести до погрешног утврђивања финансијског стања и доношења погрешних одлука..

2.2.1.2 Исказане мере исправљања

Препорука: Да се обезбеди механизам којим ће се спречити дуплирање токова документације и да се обезбеди аутоматско прихватање налога у главну књигу са свим неопходним контролама.

У циљу реализације препоруке, Секретаријат за финансије ће обезбедити механизам којим ће се спречити дуплирање токова документације и биће обезбеђено аутоматско прихватање налога у главну књигу са свим неопходним контролама, тако што ће након потписивања појединачног уговора, изабраном понуђачу бити упућен захтев који ће за предмет имати реализацију предметне препоруке.

Секретаријат за финансије је потписао оквирни споразум који за предмет има Консултантске услуге за САП-ЕРП решење на нивоу ДБК и ИБК града Београда и ДБК и ИБК градских општина града Београда.

2.2.1.3 Оцена мера исправљања

Доказ: Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији „Управљање SAP ERP финансијским информационим системом града Београда“, број: 400-266/2023-07/14 од 22. 11. 2023. године.

Описану меру исправљања оцењујемо као **делимично задовољавајућу**.

Објашњење: Секретаријат за финансије града Београда је потписало оквирни споразум чији је предмет консултантска услуга за САП-ЕРП решење ко је планира спровести до новембра 2024. године. На тај начин су започете активности на спровођењу препоруке.

Мера исправљања ће се сматрати потпуно задовољавајућом када се доставе докази да је успостављен механизам са неопходним контролама приликом аутоматског прихватања налога у главну књигу и спречи дуплирање токова документације.

2.2.2 Размена података са другим системима и корисницима није у рачуноводствено читљивој форми, чиме није обезбеђен механизам провере финансијских информација и рачуноводствених исказа, а што за последицу може имати отежано функционисање интерних контрола и створити ризик од непоузданог извештавања.

2.2.2.1 Опис несврсисходности

Дефинисан међународни стандард за прикупљање података ревизије ISO 21378, који има за циљ да помогне свим врстама ревизора да приступе и дешифрију ревизијске податке стандардизацијом процеса идентификације, класификације и прикупљања. То олакшава доступност и транспарентност ревизорских података, стандаризовање процеса прикупљања и избегавање дуплих послова. Ово би требало да повећа ефикасност ревизора, штедећи им драгоцено време и труд, као и да побољша ефективност ревизије.

ISO 21378 дефинише заједнички оквир за елементе рачуноводствених података и пружа неопходне информације за издвајање онога што је релевантно. Такође пружа начин доследног изражавања информација, без обзира на рачуноводствени пакет или ERP систем који се користи. Применљив је на податке који се издвајају у областима као што су главна књига, потраживања, продаја, обавезе према добављачима, набавка, залихе и некретнине, постројења и опрема.

Иако SAP ERP ФИС поседује податке о лицима која га користе, они се не извозе и није могуће проверити податке. Због немогућности провере података од стране одговорних лица у систему интерне контроле извршења буџета, интерне ревизије, извештаји могу бити нетачни и довести до погрешног закључивања и доношења штетних пословних одлука.

2.2.2.2 Исказане мере исправљања

Препорука: Да се обезбеди механизам извоза података из главне књиге тако да омогуће верификацију података путем провере, накнадне анализе треће стране, као и квалитетније извештавање.

У циљу реализације препоруке, Секретаријат за финансије ће обезбедити механизам извоза података из главне књиге тако да буде могућа верификација података путем провере, накнадне анализе треће стране, као и квалитетније извештавање, тако што ће након потписивања појединачног уговора, изабраном понуђачу бити упућен захтев који ће за циљ имати проверу података из главне књиге путем верификације, односно реализацију предметне препоруке.

Секретаријат за финансије је потписао оквирни споразум који за предмет има Консултантске услуге за САП-ЕРП решење на нивоу ДБК и ИБК града Београда и ДБК и ИБК градских општина града Београда.

2.2.2.3 Оцена мера исправљања

Доказ: Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији „Управљање SAP ERP финансијским информационим системом града Београда“, број: 400-266/2023-07/14 од 22. 11. 2023. године.

Описану меру исправљања оцењујемо као **делимично задовољавајућу**.

Објашњење: Секретаријат за финансије града Београда је потписало оквирни споразум чији је предмет консултантска услуга за САП-ЕРП решење ко је планира спровести до новембра 2024. године. На тај начин су започете активности на спровођењу препоруке.

Мера исправљања ће се сматрати потпуно задовољавајућом када се доставе докази да је успостављен механизам извоза података из главне књиге тако да буде могућа верификација података путем провере, накнадне анализе треће стране, као и квалитетније извештавање, тако што ће након потписивања појединачног уговора, изабраном понуђачу бити упућен захтев који ће за циљ имати проверу података из главне књиге путем верификације.

2.2.3 Услед недостатка потребних ресурса, нису у потпуности успостављене мере које обезбеђују континуитет пословања у ванредним околностима, што у случају прекида сарадње са пружаоцем услуга за последицу може имати нефункционисање информационог система у дужем временском периоду.

2.2.3.1 Опис несврсисходности

Скуп података који би требао бити сачуван у основном формату (CSV, TXT, XML, XBRL, JSON) дефинисан је стандардом у 72 табеле са свим међусобним релацијама, чиме је омогућена комплетна рестаурација ERP система. Стандард за прикупљање података ревизије ISO 21378, има за циљ да помогне свим врстама ревизора да приступе и дешифрирају ревизијске податке стандардизацијом процеса идентификације, класификације и прикупљања, даље, може бити уједно и добар основ да се подаци чувају у формату који неће зависити од технолошког решења.

ISO 21378 дефинише заједнички оквир за елементе рачуноводствених података и пружа неопходне информације за издвајање онога што је релевантно. Такође пружа начин доследног изражавања информација, без обзира на рачуноводствени пакет или ERP систем који се користи. Применљив је на податке који се издвајају у областима као што су главна књига, потраживања, продаја, обавезе према добављачима, набавка, залихе и некретнине, постројења и опрема.

Исто тако то не значи да не треба чувати и друге формате попут SQL формата резервне копије базе података, али смањење ризика зависности од добављача услуге се добија чувањем података у формату који је универзалан за сва постојећа и будућа решења чињеницом да су у виду добре праксе уграђена у међународни стандард.

У случају остварења ризика могло би доћи до нефункционисања финансијског информационог система градске управе у дужем временском периоду и угрожавање целокупног пословања.

2.2.3.2 Исказане мере исправљања

Препорука: Да се успостави континуитет пословања у ванредним околностима, тако да обезбеде функционисање система и у случају прекида сарадње са пружаоцима услуга, што подразумева да податке чувају у формату и на начин који обезбеђује рад запослених и пословање градске управе и у случају прекида сарадње са добављачем услуге.

У циљу реализације препоруке, Секретаријат за финансије ће успоставити континуитет пословања у ванредним околностима, тако да се обезбеди функционисање система и у случају прекида сарадње са пружаоцима услуга, што подразумева да се подаци чувају у формату и на начин који обезбеђује рад запослених и пословање градске управе и у случају прекида сарадње са добављачем услуге. Након потписивања појединачног уговора, изабраном понуђачу ће се упутити захтев који ће за циљ имати проверу тренутног стања односно потврду да се подаци чувају у формату који обезбеђује континуитет у раду и након прекида сарадње са добављачем услуге, односно реализацију предметне препоруке.

Секретаријат за финансије је потписао оквирни споразум који за предмет има Консултантске услуге за САП-ЕРП решење на нивоу ДБК и ИБК града Београда и ДБК и ИБК градских општина града Београда.

2.2.3.3 Оцена мера исправљања

Доказ: Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврхисходности откривених у ревизији „Управљање SAP ERP финансијским информационом системом града Београда“, број: 400-266/2023-07/14 од 22. 11. 2023. године.

Описану меру исправљања оцењујемо као **делимично задовољавајућу**.

Објашњење: Секретаријат за финансије града Београда је потписало оквирни споразум чији је предмет консултантска услуга за САП-ЕРП решење ко је планира спровести до новембра 2024. године. На тај начин су започете активности на спровођењу препоруке.

Мера исправљања ће се сматрати потпуно задовољавајућом када се доставе докази да је успостављен континуитет пословања у ванредним околностима, тако да обезбеде функционисање система и у случају прекида сарадње са пружаоцима услуга, што подразумева да податке чувају у формату и на начин који обезбеђује рад запослених и пословање градске управе и у случају прекида сарадње са добављачем услуге.

2.2.4 Због недостатка периодичних прегледа Дневника активности корисника, створен је ризик да грешке у спровођењу рачуноводствених процеса не буду благовремено детектоване и исправљене.

2.2.4.1 Опис несврхисходности

Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору предвиђена обавеза одговорног руководиоца корисника јавних средстава да поред документовања свих пословних промена мора и да обезбеди ревизорски траг, што и SAP ERP систем поседује.

У случају појаве необичних и сумњивих трансакција, Сектор за програмску подршку, SAP информациону подршку се обраћа добављачу услуге консултантима да им доставе потребне информације. Иако би било корисно за утврђивање разлога, не врши се периодична анализа Дневника активности корисника и не сачињавају се периодични извештаји. У инцидентним случајевима утврђивања разлога за недоследности у евиденцијама добављач услуге прегледава Дневник непосредно у апликацији без извожења или друге врсте архивирања.

Сигурност је мера којом се утврђује да ли рачуноводствени софтвер обезбеђује прихватљив ниво ризика од погрешака у књиговодственим евиденцијама, прегледима и финансијском извештавању у одређеним условима употребе и за одређену организацију. Приступ апликацији се обавља дефинисаним креденцијалима корисничког имена и лозинке.

Спровести вођење Дневника извршених трансакција (енг. log) за сваки кориснички рачунар или корисника, у циљу верификације исправног спровођења рачуноводствених процеса.

Не обављање ових контролних активности може омогућити злоупотребе у дужем временском периоду од периода извештавања чиме се ствара ризик да се корекције не могу исправити пре стварања финансијских последица.

2.2.4.2 Исказане мере исправљања

Препорука: Да се успостави механизам који обухвата уређивање процеса периодичне анализе Дневника активности корисника и да израде извештаје о усаглашености са уређеним рачуноводственим процесима.

У циљу реализације препоруке, Секретаријат за финансије ће успоставити механизам који обухвата уређивање процеса периодичне анализе Дневника активности корисника и израдиће извештаје о усаглашености са уређеним рачуноводственим процесима. Након потписивања појединачног уговора, одабраном понуђачу ће се упутити захтев за креирање трансакције која ће за циљ имати приказ односно периодично извештавање Дневника активности корисника.

Секретаријат за финансије је потписао оквирни споразум који за предмет има Консултантске услуге за САП-ЕРП решење на нивоу ДБК и ИБК града Београда и ДБК и ИБК градских општина града Београда.

2.2.4.3 Оцена мера исправљања

Доказ: Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији „Управљање SAP ERP финансијским информационим системом града Београда“, број: 400-266/2023-07/14 од 22. 11. 2023. године.

Описану меру исправљања оцењујемо као **делимично задовољавајућу**.

Објашњење: Секретаријат за финансије града Београда је потписало оквирни споразум чији је предмет консултантска услуга за САП-ЕРП решење ко је планира спровести до новембра 2024. године. На тај начин су започете активности на спровођењу препоруке.

Мера исправљања ће се сматрати потпуно задовољавајућом када се доставе докази да је успостављен механизам који обухвата уређивање процеса периодичне анализе Дневника активности корисника и да израде извештаје о усаглашености са уређеним рачуноводственим процесима.

2.2.5 SAP ERP ФИС је делимично прилагођен корисничким потребама, услед недостатка запослених који су обучени за кастомизацију, што може створити незадовољство код корисника те избегавање употребе и прослеђивање тих послова добављачу услуге, чиме се стварају додатни непотребни трошкови.

2.2.5.1 Опис несврсисходности

Кориснички интерфејс SAP ERP треба да омогући кориснику удобно, ефикасно и задовољавајуће искуство при коришћењу апликације, на интуитиван и лак начин за разумевање, лако приступање свим релевантним информацијама, јасне и доследне иконице и симболе, логичну организацију и распоред функционалности на екрану, треба да омогући ефикасност приликом обављања пословних задатака, и да при том обезбеди адекватну брзину одзива система.

Сада постоје функционалности и модули за прилагођавање корисничким потребама, где са адекватно обученим запосленима је могуће решавати многе захтеве корисника за изменама и допунама корисничког интерфејса. Потенцијално незадовољство корисника може довести до избегавања употребе, те послове да обавља добављач услуге што може створити додатне не потребне трошкове.

2.2.5.2 Исказане мере исправљања

Препорука: Да се механизам обучавања својих запослених у ИТ служби који ће радити на пословима прилагођавања интерфејса и који ће остваривати бољу комуникацију са корисницима, као и обезбедити документовање ових активности.

У циљу реализације препоруке, Секретаријат за финансије ће успоставити механизам обучавања запослених у ИТ служби који ће радити на пословима прилагођавања интерфејса и који ће остваривати бољу комуникацију са корисницима, као и документовање ових активности. Након потписивања појединачног уговора са изабраним понуђачем биће упућен захтев који ће за предмет имати одржаваше обуке за запослене у ИТ служби Секретаријата, са циљем преноса знања у области прилагођавања интерфејса корисницима.

Секретаријат за финансије је потписао оквирни споразум који за предмет има Консултантске услуге за САП-ЕРП решење на нивоу ДБК и ИБК града Београда и ДБК и ИБК градских општина града Београда.

2.2.5.3 Оцена мера исправљања

Доказ: Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији „Управљање SAP ERP финансијским информационим системом града Београда“, број: 400-266/2023-07/14 од 22. 11. 2023. године.

Описану меру исправљања оцењујемо као **делимично задовољавајућу**.

Објашњење: Секретаријат за финансије града Београда је потписао оквирни споразум чији је предмет консултантска услуга за САП-ЕРП решење ко је планира спровести до новембра 2024. године. На тај начин су започете активности на спровођењу препоруке.

Мера исправљања ће се сматрати потпуно задовољавајућом када се доставе докази да је успостављен механизам обучавања својих запослених у ИТ служби који ће радити на пословима прилагођавања интерфејса и који ће остваривати бољу комуникацију са корисницима, као и обезбедити документовање ових активности.

2.3 ЗАКЉУЧАК 2: ИТ операције не постижу у потпуности ефективну употребу SAP ERP ФИС града Београда јер управљање захтевима корисника, решавање оперативних проблема и инцидента, управљање капацитетима, управљање променама, и праћење квалитета рада нису уређени интерним актима. Такође, послови се обављају сарадњом запослених из различитих организационих делова Градске управе и не постоји унифициран начин размене информација, што је услов за стандардизацију решења, због чега се ствара ризик од додатних трошкова услед редувантног одржавања.

2.3.1 Управљање захтевима корисника, пријавама проблема и инцидента није успостављено на ефикасан начин, а због мањка запослених нису успостављене свеобухватне евиденције и праћење решавања, што може створити ризик да захтеви, проблеми и инциденти ескалирају и доведу до смањења или прекида рада SAP ERP система.

2.3.1.1 Опис несврхисходности

Сектор за програмски буџет, SAP и информациону подршку прима пријаве проблема корисника, телефоном и електронским порукама. Нема устројену јединствену евиденцију проблема, али поседује електронске поруке које су у изворном облику, чиме је отежано праћење и извештавање. Корисници SAP ERP система су изјавили у 82% случајева да су искусили проблеме доступности, мањка меморије, прекида везе итд. Сви ДБК/ИБК који користе SAP ERP систем имају проблеме врло често проузроковане истим разлозима и имају истоврсна решења. Решења би могла бити доступна свим корисницима и благовремено да спрече ескалацију проблема.

Треба обезбедити благовремен и делотворан одговор на корисничке захтеве, решавање оперативних проблема и решење за све врсте инцидента. Обнављање ИТ услуге; евидентирање и испуњење корисничког захтева; евидентирање, истраживање, дијагноза, ескалација и решење инцидента.

Спорије решавање захтева, проблема и инцидента може довести до смањења ефикасности и повећаног ризика од дуготрајнијих поремећаја у раду.

2.3.1.2 Исказане мере исправљања

Препорука: Да успоставе јединствену услугу која ће бити доступна свим корисницима SAP ERP система, где ће поред евидентирања свих захтева, проблема и инцидента постојати и евидентирана решења за исте и да интерним актима уреде рад и обезбеде електронско документовање активности.

У циљу реализације препоруке, Секретаријат за финансије ће успостави јединствену услугу која ће бити доступна свим корисницима SAP ERP система, где ће поред евидентирања свих захтева, проблема и инцидента постојати и евидентирана решења за исте, те ће се интерним актима уредити рад и обезбеди електронско документовање активности.

Након потписивања појединачног уговора, изабраном понуђачу ће се упутити захтев који ће за циљ имати реализацију препоруке. Такође, Секретаријат за финансије ће интерним актима уредити рад и обезбедити електронско документовање активности.

Секретаријат за финансије је потписао оквирни споразум који за предмет има Консултантске услуге за САП-ЕРП решење на нивоу ДБК и ИБК града Београда и ДБК и ИБК градских општина града Београда.

2.3.1.3 Оцена мера исправљања

Доказ: Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврхисходности откривених

у ревизији „Управљање SAP ERP финансијским информационим системом града Београда“, број: 400-266/2023-07/14 од 22. 11. 2023. године.

Описану меру исправљања оцењујемо као **делимично задовољавајућу**.

Објашњење: Секретаријат за финансије града Београда је потписао оквирни споразум чији је предмет консултантска услуга за САП-ЕРП решење ко је планира спровести до новембра 2024. године. На тај начин су започете активности на спровођењу препоруке.

Мера исправљања ће се сматрати потпуно задовољавајућом када се доставе докази да је успостављена јединствена услуга свим корисницима SAP ERP система, где ће поред евидентирања свих захтева, проблема и инцидената постојати и евидентирана решења за исте и да интерним актима уреде рад и обезбеде електронско документовање активности.

2.3.2 Нису предвиђени индикатори за праћење квалитета услуге према добављачу консултантско-сервисних услуга, као ни за услуге према непосредним корисницима, због чега се ствара ризик да услуге нису адекватно извршене, што може изазвати слабију употребу SAP ERP система и створити непотребне трошкове одржавања.

2.3.2.1 Опис несврсисходности

Праћење извршења Уговора за консултантско-сервисне услуге за SAP ERP решење на нивоу ДБК градских општина града Београда, 17 предшколских установа и прихватилишта за одрасла и стара лица обухватио је надгледање брзину и доступност апликације, време одговора на захтеве за подршку, мерење квалитета пружене услуге степеном задовољства корисника, време утврђивања узрока проблема и периодично извештавање о реализацији уговорене услуге.

Поред праћења квалитета пружене услуге од стране добављача, потребно је и пратити квалитет пружене подршке од стране Сектора за програмски буџет, SAP и информациону подршку коју пружају крајњим корисницима.

Иако су сви ДБК и ИБК корисници SAP ERP апликације, они нису укључени у праћење извршења консултантско-сервисних услуга које користе.

Слаб квалитет консултантско-сервисних услуга, незадовољство SAP ERP системом и могући правни спор који може настати са локалним пружаоцем услуге и стварање непредвиђених трошкова одржавања.

2.3.2.2 Исказане мере исправљања

Препорука: Да имплементирају процедуру за праћење извршења (управљање) услуга добављача којом ће периодично и/или у континуитету пратити индикаторе и спроводити анкете којима се испитује корисничко задовољство пруженим консултантско-сервисним услугама.

У циљу реализације препоруке, Секретаријат за финансије је започео рад на процедури којом ће се дефинисати индикатори за праћење квалитета услуге према добављачу консултантско-сервисних услуга, односно којом ће се прецизирати на који начин се прати корисничко задовољство пруженим услугама.

Секретаријат за финансије ће имплементирати процедуру за праћење извршења услуга добављача којом ће се периодично и/или у континуитету пратити индикатори и спроводити анкете којима се испитује корисничко задовољство пруженим консултантско-сервисним услугама.

2.3.2.3 Оцена мера исправљања

Доказ: Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији „Управљање SAP ERP финансијским информационом системом града Београда“, број: 400-266/2023-07/14 од 22. 11. 2023. године.

Описану меру исправљања оцењујемо као **делимично задовољавајућу**.

Објашњење: Секретаријат за финансије града Београда је започело рад на процедури којом ће се дефинисати индикатори за праћење квалитета услуге према добављачу консултантско-сервисних услуга, односно којом ће се прецизирати на који начин се прати корисничко задовољство пруженим услугама.

Мера исправљања ће се сматрати потпуно задовољавајућом када се усвоји, имплементира и достави наведена процедура.

2.3.3 Услед недостатка запослених на пословима информационе подршке и интерних аката, којима се уређује обавеза и одговорност за периодично праћење расположивости и искоришћености ИТ капацитета, ствара се ризик од делимичне или потпуне недоступности SAP ERP система за кориснике.

2.3.3.1 Опис несврсисходности

Због мањка ИТ кадрова и организационе слабости где су процеси делегирани различитим организационим целинама, Секретаријат за финансије, Секретаријат општи послова у којем нису обједињени информатички послови, друге стручне службе код ДБК и ИБК за информатичке послове, ангажована трећа страна тј. Добављачи у буџетским корисницима, чији напори нису обједињени и уређени интерним актима. Недостатак координације између различитих ИТ тимова и недостатак одговарајућих алата за праћење капацитета такође могу допринети овом проблему.

Недостатак адекватно дефинисаног и примењеног процеса управљања расположивошћу и ИТ капацитетима може довести до преоптерећења ресурса, неефикасне алокације капацитета, смањене доступности услуга и пада перформанси. Ово може негативно утицати на задовољство корисника, повећати време решавања проблема и повећати ризик од непланираних прекида рада. Такође, организација може претерано улагати у ресурсе или се суочити са непредвиђеним трошковима за проширење капацитета.

2.3.3.2 Исказане мере исправљања

Препорука: Да успоставе процес управљања расположивошћу и ИТ капацитетима. Ово укључује дефинисање јасних процедура, улога и одговорности у оквиру процеса управљања капацитетима, успостављање метода за процену и праћење капацитета, као и успостављање алата за праћење и извештавање о капацитетима ИТ инфраструктуре. Такође, препоручује се обучавање запослених о управљању капацитетима и успостављање координације између различитих ИТ тимова за ефикасно управљање капацитетима.

У циљу реализације препоруке, Секретаријат за финансије усменим путем Секретаријату за опште послове предочио препоруке из извештаја, како би се у будућем периоду донео акт који ће за предмет имати дефинисање питања везано за ИТ капацитете. Секретаријат за финансије ће успоставити процес управљања расположивошћу и ИТ капацитетима уз дефинисање јасних процедура, улога и одговорности у оквиру процеса управљања капацитетима, успостављање метода за процену и праћење капацитета, као и успостављање алата за праћење и извештавање о капацитетима ИТ инфраструктуре.

Секретаријат за финансије ће обезбедити обучавање запослених о управљању капацитетима и успоставиће координацију између различитих ИТ тимова за ефикасно управљање капацитетима.

Секретаријат за финансије ће у сарадњи са Секретаријатом за опште послове припремити акт чијом применом ће се реализовати предметна препорука.

2.3.3.3 Оцена мера исправљања

Доказ: Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији „Управљање SAP ERP финансијским информационам системом града Београда“, број: 400-266/2023-07/14 од 22. 11. 2023. године.

Описану меру исправљања оцењујемо као **делимично задовољавајућу**.

Објашњење: Секретаријат за финансије града Београда ће у сарадњи са Секретаријатом за опште послове планира да успостави процес управљања расположивошћу и ИТ капацитетима. Ово укључује дефинисање јасних процедура, улога и одговорности у оквиру процеса управљања капацитетима, успостављање метода за процену и праћење капацитета, као и успостављање алата за праћење и извештавање о капацитетима ИТ инфраструктуре. Такође, препоручује се обучавање запослених о управљању капацитетима и успостављање координације између различитих ИТ тимова за ефикасно управљање капацитетима до новембра 2024. године. На тај начин су започете активности на спровођењу препоруке.

Мера исправљања ће се сматрати потпуно задовољавајућом када се доставе докази да је успостављен процес управљања расположивошћу и ИТ капацитетима.

2.4 ЗАКЉУЧАК 3: Нису усвојене и примењене свеобухватне мере заштите SAP ERP система јер нису препознати ИТ ризици, није уређено управљање корисничким налозима и заштитом ИТ имовине са којих се приступа систему, као и управљање процесом континуитета пословања, што обухвата и управљање резервним копијама и контролу примене свих мера заштите, што је неопходно како би била осигурана поузданост система.

2.4.1 Регистром ризика нису обухваћени ИТ ризици, што у случају инцидента може довести до изостанка правовремене реакције и санације негативних последица и довести до непланираних трошкова.

2.4.1.1 Опис несврсисходности

Главна последица непрепознавања ИТ ризика је неспремност на инциденте, не постојање превентивних мера које могу умањити или спречити негативне последице по функционисање SAP ERP система, што поред не функционисања могу створити непланиране трошкове за санирање последица.

2.4.1.2 Исказане мере исправљања

Препорука: Да допуне постојећи процес управљања ризиком, где ће укључити запослене на припадајућим пословима да учествују у процесу ажурирања Регистра ризика, дефинишу индикаторе за праћење и дефинишу превентивне мере, план провере функционисања истих, и израђују редовне Извештаје о стању информационе безбедности SAP ERP система.

У циљу реализације препоруке, Секретаријат за финансије ће допунити постојећи процес управљања ризиком, где ће бити укључени запослени на припадајућим пословима да учествују у процесу ажурирања Регистра ризика, те да дефинишу индикаторе за праћење и дефинишу

превентивне мере, план провере функционисања истих, и израђују редовне Извештаје о стању информационе безбедности SAP ERP система.

Извештај о ревизији сврсисходности Управљање SAP ERP финансијским информационим системом града Београда, прослеђен је Руководиоцу радне групе за ФУК и регистар ризика на нивоу града Београда која је уједно и Начелник одељења за ФУК у оквиру Секретаријата за финансије.

2.4.1.3 Оцена мера исправљања

Доказ: Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији „Управљање SAP ERP финансијским информационим системом града Београда“, број: 400-266/2023-07/14 од 22. 11. 2023. године.

Описану меру исправљања оцењујемо као **делимично задовољавајућу**.

Објашњење: Секретаријат за финансије је започео активности на спровођењу препоруке.

Мера исправљања ће се сматрати потпуно задовољавајућом када се достави Регистар ризика који обухвата све неопходне индикаторе за праћење и дефинишу превентивне мере, план провере функционисања истих, и израђују редовне Извештаје о стању информационе безбедности SAP ERP система.

2.4.2 Управљање ИТ имовином се не обавља на потпуно ефикасан начин, јер је због организације ДБК и ИБК дошло до децентрализовања надлежности над мерама информационе заштите, где свако, неко и нико – није одговоран, чиме се ствара ризик од злоупотребе имовине, те да се малициозним нападима, оштети и уништи и да се неовлашћено објаве подаци.

2.4.2.1 Опис несврсисходности

Рачунарска и мрежна опрема из ДБК и ИБК са којих се приступа SAP ERP систему не одржава се на централизован начин, иако је имовина градске управе. Од те опреме 24% је застарела опрема која нема подршку произвођача и ствара веома велики ризик да буде основни вектор за малициозне нападе на ИТ имовину. Ако узмемо у обзир да 9% рачунара нема ни заштитни (антивирусни) софтвер, да за откривање малициозних напада у просеку треба 2. године, постоји веома велики ризик од оштећења, губитка или неовлашћеног објављивања података.

Оператор ИКТ система је дужан да идентификује и класификује информациона добра, односно средства и имовину, путем којих се врши израда, обрада, чување, пренос, брисање и уништавање података у ИКТ систему, изврши попис информационих добара, односно средстава и имовине, и успостави, одржава и редовно ажурира њихову евиденцију.

Приступ ИТ имовини (серверима, апликацијама, базама података итд.) од стране неауторизованих рачунара и корисника може довести до губитка података и злоупотребе од стране неовлашћених лица.

2.4.2.2 Исказане мере исправљања

Препорука: Да имплементирају механизам управљања ИТ имовином (опремом, софтвером, подацима, лиценцама) који ће обезбедити да се SAP ERP систему приступа са безбедних корисничких рачунара, обезбеде двофакторска аутентикација и да број лиценци оптимизују према потребама.

У циљу реализације препоруке, Секретаријат за финансије ће Секретаријат за финансије ће имплементирати механизам управљања ИТ имовином (опремом, софтвером, подацима, лиценцама) који ће обезбедити да се SAP ERP систему приступа са безбедних корисничких.

Секретаријат за финансије је потписао оквирни споразум који за предмет има Консултантске услуге за САП-ЕРП решење на нивоу ДБК и ИБК града Београда и ДБК и ИБК градских општина града Београда. Сектор за програмски буџет, САП и информациону подршку врши редовну проверу стања лиценци на кварталном нивоу, на основу анализе употребљености, приступа ажурирању. Ванредно ажурирање врши се промптно, одмах по пристизању захтева нових/старих корисника.

2.4.2.3 Оцена мера исправљања

Доказ: Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији „Управљање SAP ERP финансијским информационим системом града Београда“, број: 400-266/2023-07/14 од 22. 11. 2023. године.

Описану меру исправљања оцењујемо као **делимично задовољавајућу**.

Објашњење: Секретаријат за финансије града Београда је потписало оквирни споразум чији је предмет консултантска услуга за САП-ЕРП решење које је планира спровести до новембра 2024. године. На тај начин су започете активности на спровођењу препоруке.

Мера исправљања ће се сматрати потпуно задовољавајућом када се доставе докази да је успостављен механизам двофакторске аутентикације корисника апликације..

2.4.3 Питања информационе безбедности нису уређена интерним актима, тако нису уређене ни мере за постизање и одржавање адекватног нивоа безбедности система, што за последицу може имати повећану рањивост система и података од могућег губитка или злоупотребе.

2.4.3.1 Опис несврсисходности

Не постоји План стручног усавршавања и оспособљавања, финансирање сем спорадичног учествовања у обукама. Поред обучавања корисника за рад у SAP ERP систему, неопходно је обучаваати га о информационој безбедности, антивирусној заштити, фишинг порукама, и другим негативним појавама у сајбер простору. Поред тога, стручно усавршавање запослених за функционалности адаптације форми за унос, обраду, штампу, извоз итд. као и усавршавање у пословима заштите информационе инфраструктуре SAP ERP система:

Лица која управљају ИКТ системом односно запослена лица која користе ИКТ систем морају да имају адекватан ниво образовања и способности, свест о значају послова које обављају и њихове одговорности која се утврђује уговором и другим актима. Како би лица која користе ИКТ систем односно управљају ИКТ системом разумели своје одговорности, оператор ИКТ система обучава запослене о важности информационе безбедности ИКТ система, мерама и процедурама за заштиту ИКТ система и њиховим обавезама.

2.4.3.2 Исказане мере исправљања

Препорука: Да донесу План стручног усавршавања којим би обухватили редовне обуке корисника SAP ERP система за примену у одговарајућим пословним областима, обуке јачања свести о значају информационе безбедности, усавршавању запослених на пословима прилагођавања форми потребама корисника.

У циљу реализације препоруке, Секретаријат за финансије ће донети План стручног усавршавања који ће обухватити редовне обуке корисника SAP ERP система за примену у одговарајућим пословним областима, обуке јачања свести о значају информационе безбедности, усавршавање запослених на пословима прилагођавања форми потребама корисника.

Секретаријат за финансије континуирано спроводи обуке за САП модуле који се користе у пословању, за све кориснике односно ДБК и ИБК града Београда и ДБК и ИБК градских општина града Београда. Такође, запослени у Секретаријату за финансије похађају месечне обуке Националне академије за јавну управу, која у оквиру свог плана има и радионице на тему информационе безбедности иако не постоји плански документ.

2.4.3.3 Оцена мера исправљања

Доказ: Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији „Управљање SAP ERP финансијским информационим системом града Београда“, број: 400-266/2023-07/14 од 22. 11. 2023. године.

Описану меру исправљања оцењујемо као **делимично задовољавајућу**.

Објашњење: Секретаријат за финансије града Београда је у извештају преузело обавезу да донесе План стручног усавршавања до новембра 2024. године. На тај начин су започете активности на спровођењу препоруке.

Мера исправљања ће се сматрати потпуно задовољавајућом када се достави донети План стручног усавршавања.

2.4.4 Због делегирања обавеза израде резервних копија оне се нису проверавале (тестирали) што ствара ризик од довођења до делимичног или трајног губитка података и немогућности обнављања пословања у ванредним ситуацијама.

2.4.4.1 Опис несврсисходности

Послове израде резервне копије података је у „надлежности“ Секретаријата за опште послове, и до сада ни једном нису тестиране копије да ли су исправне и омогућавају ли успешну рестаурацију снимљеног стања. Управљање резервним копијама података треба да обухвати поступке израде, чувања и тестирања ових копија, као и опоравка података и софтверских компонената, како би се омогућило поновно успостављање пословних процеса у оквиру циљног времена опоравка. Субјект ревизије треба да обезбеди да су резервне копије података ажурне и адекватно заштићене, а поступци опоравка тестирани и успешни.

Оператор ИКТ система врши израду резервних копија које треба да обухвате све системске информације, апликације и податке који су неопходни за опоравак целокупног система у случају наступања последица изазваних ванредним околностима. Може доћи до делимичног или трајног губитка података и апликација са немогућношћу опоравка целокупног система, обнављања пословања у ванредним ситуацијама.

2.4.4.2 Исказане мере исправљања

Препорука: Да донесу План израде и тестирања резервних копија и да уреде процедуре усклађеног функционисања свих организационих делова градске управе, у циљу смањења ризика од губитка података.

У циљу реализације препоруке, Секретаријат за финансије ће донети План израде и тестирања резервних копија и уредиће процедуру усклађеног функционисања свих организационих делова градске управе, у циљу смањења ризика од губитка података. Након потписивања уговора са изабраним понуђачем, Секретаријат за финансије ће упутити захтев са предметом израде функционалности која ће за циљ имати конзистентности копије базе података, односно захтев чија ће реализација представљати поступање по предметној препоруци.

Секретаријат за финансије врши свакодневну контролу резервних копија базе ПРД система.

2.4.4.3 Оцена мера исправљања

Доказ: Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији „Управљање SAP ERP финансијским информационим системом града Београда“, број: 400-266/2023-07/14 од 22. 11. 2023. године.

Описану меру исправљања оцењујемо као **делимично задовољавајућу**.

Објашњење: Секретаријат за финансије града Београда је у извештају преузело обавезу да донесе План израде и тестирања резервних копија до новембра 2024. године. На тај начин су започете активности на спровођењу препоруке.

Мера исправљања ће се сматрати потпуно задовољавајућом када се достави донети План израде и тестирања резервних копија.

2.4.5 Нису дефинисани механизми контроле мера заштите, јер није донет акт о информационој безбедности којим се мере заштите, принципи, начин и процедуре постизања и одржавања адекватног нивоа безбедности система, као и овлашћења и одговорности у вези са безбедношћу и ресурсима ИКТ система од посебног значаја.

2.4.5.1 Опис несврсисходности

Оператор ИКТ система је правно лице, орган власти или организациона јединица органа власти који користи ИКТ систем у оквиру обављања своје делатности, односно послова из своје надлежности. Оператор ИКТ система од посебног значаја дужан је да донесе акт о безбедности ИКТ система од посебног значаја којим се одређују мере заштите, принципи, начин и процедуре постизања и одржавања адекватног нивоа безбедности система, као и овлашћења и одговорности у вези са безбедношћу и ресурсима ИКТ система од посебног значаја.

Секретаријат за финансије који управља SAP ERP системом за потребе градске управе у целини, иако није дефинисао Полису информационе безбедности предузима активности на смањењу ризика од могућег оштећења, губитка или неовлашћеног објављивања података и информација. Пошто су корисници из свих ДБК, ИБК, градских општина, њихових ИБК, установа итд. неопходно је интерним актом уредити мере и јасно разграничити обавеза свих корисника система на начин да се постигне адекватан ниво информационе безбедности. Такав акт треба да омогући јасне процедуре употребе ИТ имовине, обавезе свих запослених који употребљавају SAP ERP систем и непорециво утврђивање одговорности у случају немилог догађаја и угрожавања достизања постављених циљева.

Ризици који постају веома значајни ако нису уређења питања информационе безбедности интерним актима су: потенцијално губљење података; крађа података, личних података, идентитета; губљење поверења грађана; кршење прописа; пад ефикасности у ради; и финансијски губици од последица малициозних напада, плаћања казни, надокнада и других трошкова.

2.4.5.2 Исказане мере исправљања

Препорука: Да успоставе механизме контроле мера заштите и да донесу акт о информационој безбедности којим ће мере заштите, принципе, начин и процедуре постизања и одржавања адекватног нивоа безбедности система, као и овлашћења и одговорности у вези са безбедношћу и ресурсима ИКТ система од посебног значаја, дефинисати за кориснике SAP ERP система.

У циљу реализације препоруке, Секретаријат за финансије ће учествовати у успостављању механизма контроле мера заштите и учествоваће у доношењу акта о информационој безбедности којим ће мере заштите, принципи, начин и процедуре постизања и одржавања адекватног нивоа безбедности система, као и овлашћења и одговорности у вези са безбедношћу и ресурсима ИКТ система од посебног значаја, дефинисати за кориснике SAP ERP система.

У току је процес одлучивања на који начин ће се приступити изради акта о информационој безбедности.

2.4.5.3 Оцена мера исправљања

Доказ: Извештај о спровођењу препорука ради отклањања несврсисходности откривених у ревизији „Управљање SAP ERP финансијским информационим системом града Београда“, број: 400-266/2023-07/14 од 22. 11. 2023. године.

Описану меру исправљања оцењујемо као **делимично незадовољавајућу**.

Објашњење: Секретаријат за финансије града Београда је у извештају преузело обавезу да донесе Акт о информационој безбедности до новембра 2024. године. На тај начин су започете активности на спровођењу препоруке. Секретаријат за финансије града Београда је оператор ИКТ система од посебног значаја и у складу са Законом о информационој безбедности одговорно је за исправно и поуздано функционисање система, самим тим је у обавези да уреди питања информационе безбедности доношењем предметног Акта.

Мера исправљања ће се сматрати потпуно задовољавајућом када се достави донети Акт о информационој безбедности.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо одазивни извештај, који је поднео Секретаријат за финансије града Београда. Оценили смо да је одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице Секретаријата за финансије, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације. Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи оцену о мерама исправљања.

Оцењујемо, да су мере исправљања, описане у одазивном извештају који је поднео Субјект ревизије **делимично задовољавајуће**.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37. Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених несврсисходности према роковима из одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених несврсисходности.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из одазивног извештаја.

Државна ревизорска институција ће наставити да прати отклањање откривених несврсисходности и периодично ће вам упућивати захтеве за доставу обавештења у складу са одредбама члана 37. Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
22. априла 2024. године